

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 65

Vydána dne 27. prosince 1962

Cena 40 hal.

OBSAH:

120. Zákon o boji proti alkoholismu

Oznámení o vydání obecných právních předpisů

120

ZÁKON

ze dne 19. prosince 1962

o boji proti alkoholismu

Alkoholismus brzdí upevňování a rozvoj socialistického soužití, působí škody společenské, hospodářské, mravní i zdravotní a může narušovat výstavbu rozvinuté socialistické společnosti.

Aby všechny státní orgány a všechny společenské, hospodářské a jiné organizace vyvinuly jednotné úsilí v boji proti alkoholismu, usneslo se Národní shromáždění Československé socialistické republiky na tomto zákoně:

§ 1

Úvodní ustanovení

[¹] Boj proti alkoholismu směřuje zejména proti požívání alkoholických nápojů v nadměrném množství, v závadných výrobcích nebo za nevhodných okolností, např. před výkonem zaměstnání nebo jiné činnosti, při tomto výkonu, v nemoci nebo v těhotenství, jakož i proti požívání alkoholických nápojů dětmi a mladistvými.

[²] Alkoholickými nápoji podle tohoto zákona jsou lihoviny, víno a pivo a všechny ostatní nápoje, které obsahují více než 0,75 objemových procent alkoholu.

§ 2

Prostředky boje proti alkoholismu

Boj proti alkoholismu se uskutečňuje zejména a) výchovou obyvatelstva ke střídmosti v požívání

alkoholických nápojů, výchovou školní mládeže a pracovního dorostu k abstinenci,

- b) širokým aktivním zapojováním pracovníků a jejich společenských organizací do různých forem preventivní protialkoholní činnosti, zejména výchovné a osvětové,
- c) zajišťováním materiálních předpokladů pro zásobování obyvatelstva vhodnými nealkoholickými nápoji a propagací těchto nápojů,
- d) výzkumem příčin a následků alkoholismu a jejich odstraňováním,
- e) zřizováním protialkoholních zařízení a léčením osob, které si způsobily požíváním alkoholických nápojů poruchu na zdraví, jakož i lékařským dozorem na ně,
- f) zákazem nebo omezením podávání alkoholických nápojů a dalšími opatřeními podle ustanovení dále uvedených,
- g) postihem provinilých osob podle příslušných zákonů.

§ 3

Ústřední protialkoholní sbor

[¹] Protialkoholní boj je koordinován a metodicky veden Ústředním protialkoholním sborem při ministerstvu zdravotnictví.

[²] Členy tohoto sboru jsou zástupci ministerstev a jiných ústředních orgánů a společenských

organizací i jiné osoby. Členy sboru jmenuje a odvolává na návrh příslušných orgánů a organizací ministr zdravotnictví. Ministr zdravotnictví jmenuje též předsedu sboru.

(3) Ústřední protialkoholní sbor podává iniciativní návrhy a náměty na rozvíjení a prohloubení protialkoholního boje a sleduje, popř. kontroluje všechna protialkoholní opatření.

(4) Statut Ústředního protialkoholního sboru schvaluje vláda.

§ 4

Úkoly národních výborů

(1) V krajích a okresech řídí boj proti alkoholismu národní výbory. Národní výbory přitom zejména

- a) zajišťují pomocí kulturních podniků a osvětových zařízení propagaci boje proti alkoholismu všemi dosažitelnými prostředky,
- b) propagují a organizují hodnotné využití volného času, zejména u dětí a mládeže, a chrání mládež před vlivem alkoholu, zejména propagací a organizací masové účasti mládeže i dospělých v různých formách tělesné výchovy, zakládáním zájmových zdravotnických kroužků a zdravotnických hlídek mládeže a spoluprací se státními podniky při propagaci sportu a hodnotného využití úspor,
- c) organizují populární i odborné přednášky protialkoholního obsahu na školách pro žáky i učitele a v průmyslových a zemědělských závodech pro pracující, zejména pro dlouhodobé brigádníky,
- d) zařazují přednášky protialkoholního obsahu do výchovy pracovníků v dopravě a řidičů motorových i jiných dopravních prostředků a seznamují je s protialkoholními předpisy,
- e) zajišťují dostatečné a plynulé zásobování měst i vesnic nealkoholickými nápoji a propagují jejich požívání,
- f) prosazují, popř. zajišťují dodržování protialkoholních předpisů, zejména v dopravě, na pracovištích, v prodejnách a v zařízeních veřejného i závodního stravování,
- g) zajišťují zřizování potřebných protialkoholních zařízení a jejich účelné rozmístění a zajišťují včasné ošetření opilých a podnapilých osob a vhodné léčení alkoholiků,
- h) usilují o to, aby alkoholismus neohrožoval řádné rodinné vztahy a zdravý vývoj mládeže, a v boji proti alkoholismu plní i ostatní úkoly při zajišťování socialistického pořádku.

(2) Národní výbory plní všechny úkoly v boji proti alkoholismu ve spolupráci s dobrovolnými společenskými organizacemi, zejména s Revolučním odborovým hnutím, s Československým červeným křížem, s Československým svazem tělesné výchovy a s Československým svazem pro spolupráci s armádou, s vedením podniků a závodů,

s orgány jednotných zemědělských a jiných lidových družstev, a pokud jde o mládež, též s Československým svazem mládeže, s rodiči a školou.

§ 5

Protialkoholní sbory národních výborů

(1) Ke koordinaci a k zabezpečení úkolů v boji proti alkoholismu zřizují národní výbory krajské, okresní a popř. místní (městské) protialkoholní sbory.

(2) Předsedou protialkoholního sboru je člen rady národního výboru, zpravidla předseda zdravotnické komise nebo komise školské a kulturní.

(3) Krajské protialkoholní sbory jsou metodicky vedeny Ústředním protialkoholním sborem, okresní protialkoholní sbory krajským protialkoholním sborem, místní (městské) protialkoholní sbory okresním protialkoholním sborem.

(4) Statuty protialkoholních sborů schvalují příslušné národní výbory.

§ 6

Práva a povinnosti protialkoholních sborů

(1) Protialkoholní sbory jsou oprávněny vyžadovat si pro svoji činnost podklady od jiných orgánů. Členové sborů mají povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděli při své činnosti jakožto členové sboru.

(2) Všechny orgány a organizace jsou povinny v oboru své působnosti odpovědně se zabývat návrhy a doporučeními protialkoholních sborů.

§ 7

Povinnosti orgánů a organizací

Státní orgány a společenské, hospodářské a jiné organizace a zařízení jsou povinny při plnění svých úkolů i spoluprací v propagační činnosti s příslušnými orgány a organizacemi iniciativně napomáhat v boji proti alkoholismu.

§ 8

Označování alkoholických nápojů

Nejde-li o lihoviny, víno nebo pivo, musí být nápoje obsahující více než 0,75 objemových procent alkoholu výrazně označovány jako alkoholické.

Ochranná opatření

§ 9

(1) Nedovoluje se:

- a) prodávat nebo podávat alkoholické nápoje, a to ani v uzavřeném balení, osobám mladším 18 let, osobám, které v pochybnostech nemo-

hou prokázat občanským průkazem, že jsou starší 18 let, osobám, které jsou ošetřovány ve zdravotnických zařízeních, a osobám podnapilým nebo opilým, jakož i nabízet, zprostředkovávat nebo jinak umožňovat těmto osobám požívání takových nápojů,

b) podávat alkoholické nápoje nebo umožnit jejich požívání komukoliv při tanečních zábavách, veřejných shromážděních a sportovních a kulturních podnicích s výjimkou

aa) piva a vína, jde-li o taneční zábavy nebo veřejná shromáždění,

bb) piva nejvýše 10°, jde-li o sportovní podniky,

c) podávat v závodech a při závodním stravování alkoholické nápoje s výjimkou piva nejvýše 8°,

d) pálit podomácku lih,

e) osobám mladším 15 let, pokud nejsou v doprodu zletilých osob, jejichž péči byly svěřeny, vstupovat po 20. hodině do veřejných místností, kde se podávají alkoholické nápoje.

(2) Zákaz prodeje alkoholických nápojů [odstavec 1 písm. a)] se nevztahuje na prodej piva osobám mladším 18 let, pokud je odnášejí mimo provozovnu dospělým osobám.

(3) Národní výbor může omezit nebo zakázat

a) v určitých dnech nebo za určitých okolností v závodech veřejného stravování, v maloobchodních prodejnách nebo na jiných veřejně přístupných místech prodej a podávání alkoholických nápojů,

b) vystavování alkoholických nápojů ve výkladních skříních nebo ve vitrinách uvnitř závodů nebo na jiných místech veřejně přístupných, jakož i propagaci jejich spotřeby.

§ 10

(1) Osoby, které vykonávají činnost, s jejíž výkonem bývá spojeno nebezpečí pro život nebo zdraví lidí nebo pro majetek, nesmějí požívat alkoholické nápoje při výkonu této činnosti, bezprostředně před jejím vykonáváním nebo i v jiné době, jestliže by v důsledku toho mohly být ještě při nastoupení této činnosti pod vlivem alkoholu.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 jsou povinny na výzvu orgánů státní zdravotní správy nebo orgánů Veřejné bezpečnosti podrobit se vyšetření, aby mohlo být zjištěno, zda nejsou ovlivněny alkoholem.

§ 11

(1) Provozovatelé i vedoucí prodejen a závodů veřejného stravování jsou povinni zajistit, aby byl zachováván zákaz prodeje a podávání, popř. požívání alkoholických nápojů podle § 9 a 10 v jejich závodech.

(2) Rodiče (zákonní zástupci) dětí a mladistvých a osoby, jejichž péči a výchově je dítě nebo

mladistvý svěřen trvale nebo přechodně, jsou povinni dbát toho, aby byl zachováván zákaz podávání alkoholických nápojů dětem a mladistvým.

§ 12

Osoba, která se požitím alkoholického nápoje přivedla do stavu vzbuzujícího pohoršení nebo do stavu, v němž ohrožuje sebe, svou rodinu, své okolí nebo majetek, je povinna podrobit se za náhradu nákladů ošetřování až do úplného vstřízlivění v protialkoholním zařízení určeném pro tento účel. Protialkoholní zařízení může uložit této osobě povinnost zúčastnit se přednášek konaných v protialkoholním zařízení. Orgány Veřejné bezpečnosti spolupůsobí podle potřeby při dopravě takových osob do zařízení.

§ 13

(1) Osoba, která se požíváním alkoholických nápojů přivádí opětovně do stavu vzbuzujícího pohoršení nebo majícího nepříznivý vliv na rodinu nebo na pracovní výkon nebo do stavu jinak poškozujícího obecné zájmy, nebo která si tímto požíváním způsobila poruchu na zdraví (dále jen „alkoholik“), je povinna podrobit se podle rozhodnutí zdravotnického zařízení dispenzární péči; zejména je povinna

a) podrobit se vyšetření zdravotního stavu,

b) dát se ambulantně léčit.

O odvolání proti tomuto rozhodnutí, pokud mu v plném rozsahu nevyhoví ředitel ústavu národního zdraví, rozhoduje národní výbor, jemuž je tento ústav národního zdraví podřízen.

(2) Jestliže se alkoholik řádně neléčí nebo ambulantní léčení nestačí a jestliže alkoholik odmítá podrobit se dobrovolně ústavnímu léčení, může mu povinnost podrobit se ústavnímu léčení uložit okresní národní výbor; dobu povinného ústavního léčení určí okresní národní výbor na návrh zdravotnického zařízení.

§ 14

Výplata mzdy alkoholika

Jestliže ostatní výchovná opatření byla nedostačující a výplatou mzdy alkoholikovi by byly poškozeny zájmy jeho dětí nebo jiných osob, jimž je alkoholik povinen výživou, může příslušný odborový orgán, u členů výrobních družstev představenstvo družstva, určit v součinnosti s protialkoholním zařízením a po projednání s místním národním výborem příslušným podle místa bydliště alkoholika, komu bude mzda, popř. její část vyplácena: u členů jednotných zemědělských družstev může to určit místní národní výbor v součinnosti s protialkoholním zařízením. Příjemce mzdy nebo její částí je povinen použít ji takto k úhradě životních potřeb alkoholika, jeho dětí a jiných osob, kterým je alkoholik povinen výživou.

Závěrečná ustanovení

§ 15

Pokud zvláštní předpisy obsahují v zájmu boje proti alkoholismu přísnější ustanovení, je nutno se řídit těmito zvláštními předpisy.

§ 16

Trestní zákon č. 140/1961 Sb. se doplňuje tak, že za § 194 se vkládá § 194a, který včetně nadpisu zní:

„§ 194a

Nedovolená výroba lihu

(1) Kdo bez povolení ve větším množství pálí nebo jinak vyrábí lih nebo

kdo lih bez povolení vyrobený ve větším množství přechovává nebo uvádí do oběhu,

bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně zhotoví nebo přechovává zařízení na výrobu lihu.

§ 17

Zrušuje se zákon č. 87/1948 Sb., o potírání alkoholismu.

§ 18

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Ministr vnitra vydal

podle § 4 odst. 7 vyhlášky ministerstva vnitra č. 141/1960 Sb., kterou se vydávají pravidla silničního provozu,

rozhodnutí ze dne 6. prosince 1962 čj. Sv-6814/40-62, jímž uložil

řidičům motocyklů o obsahu válců vyšším než 300 ccm užívat od 1. ledna 1963 za jízdy mimo uzavřené obce ochranné přílby.

Do rozhodnutí lze nahlédnout v ministerstvu vnitra a u dopravních inspektorátů Veřejné bezpečnosti.